

ח א מיי פ"ה מהלכות
בלאים ה"ח טוש"ע
י"ד סתן ולו טעף י"ד.
ב ב מיי פ"ח מהלכות
מקואות הלכה א סגן
עקי רמת:
ג ג מיי שם והלכה ט סגן
שם טוש"ע י"ד סתן ר"ה
טעף טה:
ד מיי פ"י מהלכות
טוטה אהלן הלכה יג
ופ"ה הלכה ו:
ה מיי פ"ח מהלכות
שבת הל"י סגן לז'ון
סה טור שו"ע א"ח סתן
שכ טעף ד:
ו ז מיי שם ופגם שם
טור שו"ע א"ח סתן
מק:
ז ח ט מיי פ"ח מהל'
טוטה אהלן ה"י"ג:
י

מי דמי ערביא אתרא הוא. הו"מ למיפך הניחא לרבי אליעזר
לרבנן מאי איכא למימר אלף^א פריך דאפילו לרבי אליעזר לא ניחא
ומה שקשה מאנשי הוגל דפרק המגעים^ב (לעיל דף כג:) פירשמי שם (ד"ה
ואת"ר)^ג: **ה"ב** בין דאחשביה הוו ל'הו משקה. תמילה ס"ד דסוחטין
צפגעין כו' היינו סחיטה ממש אבל
השטח אי אפשר לומר דהא פשיטא
דאסור דיוון^ד דאחשביה הוו ל'הו
משקה^ה אלף סוחטין דקתני היינו
צליי"מ צלע"ז למתק הפרי' כדפי'
צקוטרים: **אמר אבבי ר' יעקב**
היא. קשה לי לימא דהאי מוחל
דקתני היינו צמוחל היווצ' מעקול
צית הדז ודצרי הכל וכי תימא
מנדקתני מוחל קממא משמע דכל
מוחל איירי לא היא דע"כ אפי' לרבי
יעקב לא איירי בכל מוחל דהא מודה
דמוחל היווצ' דתמילה טבור י"ל
דמוחל היווצ' מעקול צית הדז לא
הוו קרינן ליה מוחל קמס כיון דאי
אפשר לו צלא לצחוחי שמן:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה לתוך הקיריה
ואין זה דרך פירוקו. עיין
לעיל דף עג ע"ב דחופטת
ד"ה דמפק:

מוסף רש"י

ר"א אומר קדש. דה"ג
אשתקו נספתה בלאים דמחיל
צתמה הו' בלאים כדמס' משום
לא מועד כדמס' בלאים. ונפיק
מקיים לוקח. דירשקין כמ"ק
(כג) בלאים שק" לא (ושב"ס
ב"ב טו). שכן בברייתא.
וענין דבר רובא דעלמא אולי'
משקן מקיימין שדות לנפילין
(טו). מעיקול בית הבר.
עשין כמין קופה מסיבת'
צמוחה וחחי' חפית' חיתים
טמן הגפת צלמח עקול ומניח
עלו עטו ונכידו לנפילין
המשקה השאר (ע"י שו"ע).
בטיפה המלוכלכת על פי
החד. טיפה שפי' הדז
מלוכלך נה' דהייא דה"י
מאכר לנפיל' חתל' היוצ' דרך
שם. דהא לא קיימא לנפילת'
מינק (בריתוח ג').

מוסף תוספות

א. דעוי"א. מוס' ה"ה.
ב. [דהתם] משמע דעל
אתרא נמי אמר בטלה
דעתן וכו'. מוס' לעיל כג:
ד"ה ואת"ר. ג. [ואם היה
לפי דבר גמלי' הוו נמי
מקיימי, אבל בית מנשיא
דחד גבורא בטלה דעתו
אצי"ג תנא דברייתא. רש"י.
היה להם רמונים הרבה
היו סוחטין. מוס' לעיל
כג: ד"ה ואת"ר. ד. דסחטי
להו. רש"י. ה. והיכי שרי
להו תנא דברייתא. רש"י.
ו. אבל לא להוציא מן
המשקה. רש"י. ז. [ואפי'
המצא לומר דמשקה הבא
לאוכל כאוכל דמי. מ"מ.
רש"י. ח. והיינו דקאמר
מרבירי רבנו גלמודי,
כלומר דמהאי טעמא
דשדות דאכול בשבת
משום דמי אכיל ליה, עו
כיו"ט נמי מצי אכיל ליה.
מוס' ה"ה"ט.

חול"ב אדם עז כו'. נראה לר"מ

דהיינו דווקא ציי"ט דחויא
צהמה לנפילה הוי כמו אוכל'^א
דאיפרת אבל צצבת לא חויא לשחיטה'^ב
כמו דש חשיב' דצהמה היא כפסולת
ושחול' הו' כנוטל אוכל מתוך
פסולת וכן משמע צצה"ג דצי"ט
איירי ומיהו סחיטה זיתים וענבים
דשרי לעיל לתוך הקיריה היינו אפי'
צצבת כיון דאשכול חויא לאכילה'^ג:
כצ"ה

תרדין שסחטין ונתנו במקוה פוסלין את המוקה בשינוי מראה והוא לאו
בני חטיטה ניהו אלא מאי אית לך למימר כיון דאחשבינהו הוה להו משקה
ה"ג כיון דאחשבינהו הוה להו משקה רב פפא אמר משום דהווי דבר שאין
עושין ממנו מקוה לכתחילה יוכל דבר שאין עושין ממנו מקוה לכתחילה
פוסל את המוקה בשינוי מראה ^התנן התם יפול לתוכו יין או חומץ ומוחל
ושינה מראיו פסול מאן תנא דמוחל משקה הוא אמר אבבי רבי יעקב היא
^ודתניא ר' יעקב אומר ימוחל הרי הוא כמשקה ומה טעם אמרו מוחל היוצא
בתחלה טהור לפי שאינו רוצה בקיומו ר"ש אומר מוחל אינו כמשקה ומה
טעם אמרו מוחל היוצא מעיקול בית הבר טמא לפי שאי אפשר לו בלא
יצחצוחי שמן מאי בנייהו איכא בנייהו דאתי בתר איצתתא רבא אמר משום
דהוי דבר שאין עושין הימנו מקוה ופוסל את המוקה בשינוי מראה אמר רב
יהודה אמר שמואל ^זסוחט אדם אשכול של ענבים לתוך הקדרה אבל לא לתוך
הקערה אמר רב חסדא מדברי רבינו גלמודי ^חחולב אדם עז לתוך הקדרה אבל
לא לתוך הקערה ואלמא קסבר משקה הבא לאוכל אוכל הוא מתיב רמי
בר חמא ^טה"ז שחולב את העז החלב טמא ואי אמרת משקה הבא לאוכלין
אוכל הוא במאי איתכשר ^יכדאמר ר' יוחנן בטיפה המלוכלכת ע"פ הדד הכא
נמי בטיפה המלוכלכת ע"פ הדד מתיב רבינא ^{יא}טמא מת שסחט זיתים וענבים
כביצה

צפגעין. פרוג"ש צלע"ז. ולהוציא מימיהן לשמות: **וצפרשין**.
קווידוי"ץ: **וצעורדין**. קורמ"ש דלאו אורחיהו צהכי ואין כלן משום
דש: אבל לא ברמונים. דאורחיהו צהכי: **ושל צית מנשיא**. היו
רגילין לסחוט רמונים צחול. אלמא איכא דסחיט להו הלכך צצבת
אסור: **אלא מאי אים לך למימר**.
כו' וכי היכי דלרבי יהודה שרי
לכתחילה מהאי טעמא מהשתא אפי'
תימא רבנן ושרו ליה מהאי טעמא:
מנשיא טנא הוא. צתמיה וכי איהו
פליג למימר דצצבת אסור דתימא
הלכתא כותמיה והא לא הושרי אלף
לדצרי התנא לרביה דהאי טנא הוא
קצר כותמיה: **ופ"ט**. הא דלמחר
הלכה כשל צית מנשיא ה"ק הלכה
כהאי טנא דלמחר צרימונים הואיל
וקאי מנשיא כותמיה דסוחטין רימונים
צחול אלמא צני סחיטה ניהו: הוי
רוצא דעלמא. דמשום איהו לחודיה
נשווי דרך רמונים לסחיטה: **קוליס**.
קרדוי"ש: **מקדש**. את התצוצאה משום
כלאים דזריעה הוא: **ואמר רבי**
חנינא כו'. אלמא משום חד מקוס
דאחשבינהו משוינן להו דצר חשוב:
אסרא. הוא וחסציות דרבי' הוי
חסציותא: **הנא**. חד גצרה לחודיה
הוא נימא צטלה דעמו: **אלא היינו**
טעמא. דרצ נחמן דלמחר הלכה אין
סוחטין: **כרצ חסדא**. אצי"ג דלעלמא
לא חשיב כיון דאחשבי' איהו הוי
לדידיה משקה. והכי מפרש רב נחמן
לצרייתא לעיל סוחטין צפגעין
וצפרשין למתק הפרי ולא לזורך
המשקה אבל לא צרימונים ואפילו
למתק ^השן דשל צית מנשיא היו סוחטין
צחול לזורך משקה הלכך צצבת
אסור אפי' למתק הואיל ואיכא חד
דעצד לשם משקה. ולא משום דמנשיא
רוצא דעלמא אלף חיישין אי שרית
ליה למתק אפי' למצעד לשום משקה
כיון דליהו ממשבז ליה הוי משקה
ומיחשיב אבל צפגעין ליכא למישו ^ו
דאין אדם עושה אותו למשקה:
צשינוי מראה. לא צשגשת לוגין דלא
הזכרו שלש לוגין אלף צמיס שאזנין
אלף שאר משקין לא פסלי אפי' רב
נשתנה מראה המקוה על ידיהן: **רב**
פפא אמר. טעמא דתרדין לאו
משום חשיבותא דאחשבינהו הוא
ולעולם לאו משקה ניהו והא דמפסלי
משום דכל דצר שאין עושין ממנו
מקוה שאינו מים או שלג או צדד

כצ"ה

כדגריסין בפרק המפקד. אמר ר' יהודה אמר שמואל אדם אשכול של ענבים לתוך הקיריה אבל לא לתוך הקערה. אמר
רב חסדא מדברי רבינו גלמודי אדם עז לתוך הקיריה אבל לא לתוך הקערה, אלמא קא סבר משקה הבא לאוכל אוכל הוא.
אוהבי רמי [בר מנחם] זב שחלב עז, לחלב טמא, כלומר טימאו הוב בגנייתו. ואם תאמר אוכל הוא במאי איתכשר ופרקינן כו'
יוחנן דאמר איתכשר בטפה המלוכלכת על פי הדד שנפסלה מאוכל והיא מכשרת כמשקא. ואותיב רבינא טמא מת שסחט זיתים
וכו'. ופריך בסוחט לתוך הקערה שהוא רבאי משקה. ומפני מה לא פריך פירוק זה לגבי חולב עז, חזא מתרי מלתא טעמי קאמר.

פוסל את המקוה צשינוי מראה: **נפל לתוכו**. פול מקוה יין או חומץ: **או מוחל** והוא כמין מים חז מן הזיתים. **וג'** מיניס יש צו
כשעושין מתחילה צמעטן להתמסם ולהתבשל מאיליהן מוחל זב מהן והוא ללוו כמים ולאחר שעמדו ימיס ודחקו זה את זה חזר
מוחל לזוב מהן והוא קרוב להיות כשמן ולאחר שעזרן להוציא שמנן צצית הדז ומשתהה התפוח של גפת צעקלים שהוא אגוד צין צצית
הדז חזר מוחל חז מתי: **מאן טנא דמוחל משקה הוא**. קס"ד דאין מקוה נפסל אלף על ידי משקה ואפילו צשינוי מראה: **צתחילה**.
צתחילת טעימתן **ובד**. לאחר שנסחט שמנו או לפני סחיטתו: **מאי צשינוי**. צמאי פליגי והאילי ותרוייהו
מודו דמוחל היווצ' דתחילה טהור והיווצ' מעקל צית הדז טמא צצחיה מוחל מחלקו דלמחר הוי משקה עומא ולמחר לא הוי משקה
וטהור: **דאפי צפר איצטא**. לאחר שהתחילו להתמסם ודחקו זה את זה ונשתהה הכומר ימיס: **רבא אמר**. קמיימת דקתני מוחל
פוסל מקוה דצרי הכל הוא ומשום דהו' כו': **לסוך הקדרה**. של תצציל לתקנו דמוכחא מילתא דלאו למשקה צעי ליה אלף
לאוכל^א ואין זה דרך פריקתו והוי כמפריד אוכל מאלול: **אלף לא לסוך הקערה**. דזמנין דלמשקה קאי ופי' על גז דצקערה לא
שתי איניש לא מוכחא מילתא ואיכא אסור: **אלמא**. מדקאמר סוחט לתוך הקדרה קסבר כו': **החלב עמא**. שהוז טמא כל
דבר צמשא והרי היסט הקילוח ולא קמפליג צין לתוך הקדרה צין לתוך הכוס: **ואי אמרס אוכל הוא**. הא אין אוכל מקבל טומאה של
צהכשר והאי צמאי איתכשר: **כדאמר רבי יוחנן**. צמסכת כריתות גצי האשה שנטף חלב מדדיה: **צטיפה המלוכלכת על פי הדד**. טיפה
ראשונה מלכלכת צה פי הדד צדעת ונותה ליחלב וההיא הוי משקה וסחט חלב דלא לאוכל צעי ליה: **עמא ממ שסחט זיתים וענבים**

פוסל את המקוה צשינוי מראה: **נפל לתוכו**. פול מקוה יין או חומץ: **או מוחל** והוא כמין מים חז מן הזיתים. **וג'** מיניס יש צו
כשעושין מתחילה צמעטן להתמסם ולהתבשל מאיליהן מוחל זב מהן והוא ללוו כמים ולאחר שעמדו ימיס ודחקו זה את זה חזר
מוחל לזוב מהן והוא קרוב להיות כשמן ולאחר שעזרן להוציא שמנן צצית הדז ומשתהה התפוח של גפת צעקלים שהוא אגוד צין צצית
הדז חזר מוחל חז מתי: **מאן טנא דמוחל משקה הוא**. קס"ד דאין מקוה נפסל אלף על ידי משקה ואפילו צשינוי מראה: **צתחילה**.
צתחילת טעימתן **ובד**. לאחר שנסחט שמנו או לפני סחיטתו: **מאי צשינוי**. צמאי פליגי והאילי ותרוייהו
מודו דמוחל היווצ' דתחילה טהור והיווצ' מעקל צית הדז טמא צצחיה מוחל מחלקו דלמחר הוי משקה עומא ולמחר לא הוי משקה
וטהור: **דאפי צפר איצטא**. לאחר שהתחילו להתמסם ודחקו זה את זה ונשתהה הכומר ימיס: **רבא אמר**. קמיימת דקתני מוחל
פוסל מקוה דצרי הכל הוא ומשום דהו' כו': **לסוך הקדרה**. של תצציל לתקנו דמוכחא מילתא דלאו למשקה צעי ליה אלף
לאוכל^א ואין זה דרך פריקתו והוי כמפריד אוכל מאלול: **אלף לא לסוך הקערה**. דזמנין דלמשקה קאי ופי' על גז דצקערה לא
שתי איניש לא מוכחא מילתא ואיכא אסור: **אלמא**. מדקאמר סוחט לתוך הקדרה קסבר כו': **החלב עמא**. שהוז טמא כל
דבר צמשא והרי היסט הקילוח ולא קמפליג צין לתוך הקדרה צין לתוך הכוס: **ואי אמרס אוכל הוא**. הא אין אוכל מקבל טומאה של
צהכשר והאי צמאי איתכשר: **כדאמר רבי יוחנן**. צמסכת כריתות גצי האשה שנטף חלב מדדיה: **צטיפה המלוכלכת על פי הדד**. טיפה
ראשונה מלכלכת צה פי הדד צדעת ונותה ליחלב וההיא הוי משקה וסחט חלב דלא לאוכל צעי ליה: **עמא ממ שסחט זיתים וענבים**

א) לעיל כג. ואם נמקן,
ב) בלאים פ"ה מ"ח צ"ב קנ"ו;
ג) צ"ל לעזור, ד) מקואות
פ"ח מ"ז, ה) מוסף דטהרות
פרק ג, ו) וע"ל מוסף עג: ד"ה
מפקד וכו', ז) טהרות פ"ג
מ"ג, ח) כריתות יג, ט) ספחים
לג, י) טהרות פ"ג מ"ג,
יא) בע"ל מוסף: רימונים.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה כבז חסלא
וה' ואפילו למתק הוואיל
דשל צית וכו': ב) בא"ד
למשח להכי דלזן אדם:

לעזי רש"י

פרוג"ש [פרוג"ש].
שופי'ס.
קווידוי"ץ [קווידוי"ץ].
חבוסי'ס (פירות).
קורמי"ש [קורמי"ש].
פירות חזורי.
קורדוי"ש [קורדוי"ש].
פירות של קדרה.

רבינו חננאל

בפגעים יש מי שאומר
ספרגיל, ובפרשין
ובעורדין אבל לא
ברמונים. ואוקימנא אפילו
תימא רבנן כיון דלא בני
חטיטה ניהו אפילו
לכתחילה. ושל בית מנשיא
היו סוחטין בחול ברמונים
ועשוין ממנו יין לרמונים,
כלומר שהרמונים בני
חטיטה ניהו כותמיה וענבים
ואסור לסוחטן בשבת. אמר
רב נחמן הלכה כשל בית
מנשיא בן מנחם. ואמרין
וכי מנשיא טנא הוא.
ואוקימנא דאי תנא דאמר
סוחטין בפגעין ובפרשין
ובעורדין אבל לא
ברמונים, (וחבר לה
מנשיא בן מנחם שסוחט
בחול ברמונים להוציא מהן
מים וכו') [והן כמו זיתים
וענבים, וקיי"ל כותמיה
ואקשינן וכי מנשיא הוה
רובא לעלמא, ומהרי"ק
אין, כי הא נתקן המקים
קויס בכרס וכו', ואוקימנא
אצי"ס שאין דרך בני אדם
לקיים קוצים בכרס, כיון
שבטרייא מקיימין קודש,
הנא נמי אצי"ס שאין דרך
בני אדם לסחוט רמונים
בחול, כיון שסוחטין של
בית מנשיא בחול, בשבת
אסור לסחוט. ורדתינן ועבידי
מקום בני אדם רביס,
ומנשיא אדם אחר הוא
בטילה דעתו אצל [כף]
אדם, ואתינן לטעמא
אחריתי, חלד האי תנא
כטעמיה דרב חסדא דאמר
תדין שסחטן ונתמן דמקוה
פסלו המקוה בשני מראה.
[אצי"ג דתרתין לאו בני
שסחטין, כיון שסחטן
אחשבינהו והוו להו משקה
הכא נמי לגבי רמונים
אחשבינהו והוו להו משקה.
רב פפא אמר לאו היינו
טעמא אלא כל דבר שאין
עושין ממנו מקוה לכתחילה
כגון תרדין וכדומה לחן
פוסלין המקוה בשני
מראה]. ובין שהוכרנו
פסולות המקוה אמרין, תנן
התם [נפל] לתוכו יין ומוהל
כו', פי מוחל, מים היוצאים
על מעקל בית הבר, עת שטרטן
את קורת בית הבר על
הזיתים שהתווין, והוא מי
הזיתים, ויש בהן צחצוחי
שמן איצטא, דחוק

כדגריסין בפרק המפקד. אמר ר' יהודה אמר שמואל אדם אשכול של ענבים לתוך הקיריה אבל לא לתוך הקערה. אמר
רב חסדא מדברי רבינו גלמודי אדם עז לתוך הקיריה אבל לא לתוך הקערה, אלמא קא סבר משקה הבא לאוכל אוכל הוא.
אוהבי רמי [בר מנחם] זב שחלב עז, לחלב טמא, כלומר טימאו הוב בגנייתו. ואם תאמר אוכל הוא במאי איתכשר ופרקינן כו'
יוחנן דאמר איתכשר בטפה המלוכלכת על פי הדד שנפסלה מאוכל והיא מכשרת כמשקא. ואותיב רבינא טמא מת שסחט זיתים
וכו'. ופריך בסוחט לתוך הקערה שהוא רבאי משקה. ומפני מה לא פריך פירוק זה לגבי חולב עז, חזא מתרי מלתא טעמי קאמר.

כדגריסין בפרק המפקד. אמר ר' יהודה אמר שמואל אדם אשכול של ענבים לתוך הקיריה אבל לא לתוך הקערה. אמר
רב חסדא מדברי רבינו גלמודי אדם עז לתוך הקיריה אבל לא לתוך הקערה, אלמא קא סבר משקה הבא לאוכל אוכל הוא.
אוהבי רמי [בר מנחם] זב שחלב עז, לחלב טמא, כלומר טימאו הוב בגנייתו. ואם תאמר אוכל הוא במאי איתכשר ופרקינן כו'
יוחנן דאמר איתכשר בטפה המלוכלכת על פי הדד שנפסלה מאוכל והיא מכשרת כמשקא. ואותיב רבינא טמא מת שסחט זיתים
וכו'. ופריך בסוחט לתוך הקערה שהוא רבאי משקה. ומפני מה לא פריך פירוק זה לגבי חולב עז, חזא מתרי מלתא טעמי קאמר.